

„Sąžiningai“ programos ataskaita 2013–02–23

Parengė: Agnė Jasiūnaitė, VU SA „Sąžiningai“ programos koordinatore

2012–2013 metų rudens semestro egzaminų stebėjimai Vilniaus universitete vyko aktyviau nei paprastai ir gana sėkmingai. Jo metu buvo suorganizuoti trys „Sąžiningai“ koordinatorių susitikimai.

Visų pirma įvyko „Sąžiningai“ programos koordinatorių susitikimas, kuriame buvo aptarti programos tikslai, įvardinti įvairūs nusirašinėjimo atvejai, studentų bei dėstytojų požiūris į akademinį sąžiningumą. Kadangi buvusi „Nenusirašinėk“ programa keitė savo pavadinimą, turėjo keistis programos „veidas“. Nuo šiol daugiau dėmesio norima skirti ne stebėjimams, o studentų ir dėstytojų sąmoningumo skatinimui, tad buvo sukurti plakatai, skatinantys studentus apmąstyti nusirašinėjimo žala.

Koordinatoriai buvo supažindinti su egzaminų stebėjimo reikalavimais, stebėtojų sutarčių pasirašymo tvarka. Sukurtame google dokumente minėtos programos koordinatoriai įrašydavo egzaminus, kuriuose jiems reikalingi stebėtojai, jų vietą (auditoriją ir padalinį), tikslų laiką ir datą, kada vyks egzaminas, padalinį, iš kurio yra laikantieji, dėstytoją bei stebėtojų skaičių. Galintys egzaminą stebėti studentai į lentelę turėjo įrašyti savo vardą, pavardę ir telefono numerį. Su prašymu dėl stebėtojų galėjo kreiptis tiek dėstytojai, tiek studentai – ši informacija buvo viešinama www.vusa.lt ir VU SA Facebook paskyroje, taip pat Universiteto naujienų portaluose.

Reiktų atkreipti dėmesį į tai, kad koordinatorius, į kurį kreipiamasi, visada turi pasiteirauti, kiek bus laikančių egzaminą studentų, o ne kviesti tiek stebėtojų, kiek jų pageidauja prašantysis. Būtina žinoti, jog trisdešimčiai studentų kviečiamas vienas stebėtojas, nebent egzaminas būtų probleminis, t.y., jame būtų dažni nusirašymo atvejai.

Dėl stebėtojų dažniausiai kreipėsi dėstytojai, tačiau buvo atvejų, kai stebėtojų prašydavo ir patys studentai. Dažnai jie kreipdavosi į centrinį biurą ar centrinį programos koordinatorių, tačiau yra geriausia, kai dėstytojai tiksliai žino, kas yra programos koordinatorius padalinyje ir kreipiasi tiesiogiai (gyvai arba elektroniniu paštu), nes šitaip lengviau gauti tikslią reikalingą informaciją apie egzaminą. Sunkumų gali sukelti tai, jog gana dažnai dėstytojai nėra tikri, kurioje auditorijoje vyks egzaminas, o stebėtojai egzaminų lentelėje nenoriai registruojasi prie to egzamino, kurio auditorija nėra tiksliai žinoma. Taigi, viena koordinatorių pareigų – kuo anksčiau sužinoti egzamino vietą.

Nereiktų tikėtis, kad apie egzaminus, kuriems reikia stebėtojų, visada bus praneša iš anksto. Buvo nemažai egzaminų, apie kuriuos buvo pranešta likus dienai iki egzamino, todėl ateinančių semestrą reiktų informuoti tuos, kurie kreipiasi prašydami stebėtojų, kad apie būsimus egzaminus informuotų bent prieš tris dienas. Iš viso nuo gruodžio 18 iki sausio 25 dienos buvo prašoma stebėti 78 egzaminus iš kurių buvo stebėti 76 (67 Vilniuje ir 9 Kaune). Jiems prireikė 134 stebėtojų, tačiau dažniausiai tie patys žmonės stebėjo bent kelis egzaminus. Iš viso stebėjimuose dalyvavo 76 asmenys, iš kurių keletas nebuvo Studentų atstovybės nariai.

Į vieną egzaminą buvo kviečiama nuo vieno iki penkių stebėtojų, paprastai – 2-3. Vidutiniškai per dieną vykdavo 3-4 egzaminai, tačiau pasitaikė ir itin aktyvių dienų, kai reikėjo stebėtojų surasti net į 8-9 egzaminus, todėl reiktų užtikrinti, kad būsimi iš anksto pasirašytų stebėtojo sutartį centriniame biure.

Pasibaigus stebėjimams įvyko trečiasis „Sąžiningai“ koordinatorių susitikimas, kuriame koordinatoriai ir aktyvūs stebėtojai dalinosi savo atsiliepimais ir pastebėjimais egzaminų sesijos metu.

Rūpesčių sukėlė tai, kad buvo sudėtinga rasti stebėtojų, daugelis iš jų buvo randami paskutinę minutę t.y. dieną prieš egzaminą, nuolat reikėjo raginti studentus, o tuomet, kai neatsirasdavo galinčių, stebėti eidavo pats programos koordinatorius savo padalinyje arba buvo kreipiamasi pagalbos į centrinį biurą. Visgi labai svarbu, kad stebėtojai, kurie ateina stebėti egzamino patys studijuotų kitame padalinyje. Žinoma, sunkumų iškildavo ir stebėjimų metu. Buvo atvejų kai

stebėtojai nebuvo įsitikinę, kaip elgtis stebėjimų metu, tad ateičiai labai reikalinga prieš visus egzaminus tinkamai paruošti stebėtojus, jiems duoti atmintines su nurodymais, kaip elgtis stebėjimų metu ir priminti, kad nusirašinėjantis studentas turi būti ne tik išvaromas iš egzamino, bet ir privalo būti šalinamas iš universiteto. Dar viena didelė kliūtis stebėtojams tinkamai atlikti savo pareigas – dėstytojų abejingumas, kai stebėtojas praneša dėstytojui, kad studentas nusirašinėja, o šis nekreipia dėmesio arba dėstytojas pasodina stebėtoją egzamino metu, taip kliudydamas stebėti egzaminą. Apie tokius atvejus būtina pranešti, nurodant dėstytojo pavardę centriniam programos koordinatoriui. Su tokiomis situacijomis teko susidurti stebėtojams MIF, KF ir IF padaliniuose.

Taip pat yra tokių padalinių, kuriuose yra nusirašinėjama, tačiau stebėtojai į juos nėra kviečiami. Tokie yra TSPMI, TF, MF (jame studentai bijo kviešti stebėtojus, nors viename egzamine stebėtojai buvo pakviesti anonimiškai), EF, FF.

Buvo sulaukta ir teigiamų atsiliepimų apie stebėtojus, dėstytojų padėkų už pagalbą ir prašymų ateiti stebėti ne tik egzaminų, bet ir kitų atsiskaitymų. Taigi, nuo šiol programoje vyks permainos – stebėtojai bus kviečiami ir į semestro metu vykstančius atsiskaitymus. Tam prireiks aktyvesnės informacijos sklaidos, kad dėstytojais ir studentais būtų informuoti, jog gali visada kreiptis ir susilauks pagalbos. Dar pirmo susitikimo su koordinatoriais metu buvo nuspręsta, kad reikalingas informacinis filmukas apie programą, kuris galėtų būti platinamas elektroninėje erdvėje ir Universitete esančiuose ekranuose. Deja, dėl laiko stokos šį semestrą jis nebuvo sukurtas, todėl ateityje koordinatoriams reikės pradėti filmavimus.

Taip pat daugelis koordinatorių pasisakė už tai, kad kiekvienas padalinys turėtų savo plakatus apie programą su nurodytais „Sąžiningai“ koordinatoriaus padalinyje kontaktais.

Trečiojo susitikimo metu sulaukta ir daugiau pasiūlymų ateičiai: informuoti studentus iš anksto, kad į jų egzaminą atvyks stebėtojais ir nebus galimybės nusirašyti, perspėti dėstytojus, kad prieš egzaminą stebėtojus pristatytų studentams (daugelis tai pamiršdavo padaryti), google dokumentą su egzaminų sąrašu galėtų koreguoti tik „Sąžiningai“ koordinatoriai ir centrinio biuro žmonės, nes kelis kartus egzaminai buvo ištrinti ir vėliau vėl atsirasdavo lentelėje.

Aktyviausiai stebėjimuose dalyvavo VU SA MIF ir VU SA IF padaliniai. Programos koordinatoriai dėkoja visiems, dalyvavusiems stebėjimuose.